بسم اللہ الرحمن الرحیم نحمدہ ونصلی علی رسولہ الکریم وعلی عبدہ المسیح الموعود

لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Ph:+91-1872-220186, Fax: +91-1872-224186, Mob. +91-98154-94687, E-mail:ansarullahbharat@gmail.com

हजरत अक़्दस मसीह मऊद (अ.स.) यांच्या पवित्र जीवनाच्या संदर्भात तौहीद-ए-इलाही (ईश्वराच्या एकत्व) विषयी प्रेरणादायी वर्णन.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ۔ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ۔

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ۔ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ۔

صِرَاطَ الَّذِيْنَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ۔

जुम्मा खुतब्याचा संक्षेप: सय्यदना अमीरुल मोमिनीन हजरत मिर्झा मस्रूर अहमद, खलीफतुल मसीह पाचवे (अल्लाह तआला त्यांना आपल्या शक्तिशाली मदतीने समर्थ करो) यांचे 10 एप्रिल 2026 रोजी (10 शहादत 1405 हिजरी शम्सी) दिलेले प्रवचन, स्थळ: मस्जिद मुबारक, इस्लामाबाद, यूके.

तशह्हुद, तअव्वुज आणि सूरह फातिहा यांच्या तिलावतनंतर हुजूर अनवर (अल्लाह तआला त्यांना आपल्या मदतीने समर्थ करो) यांनी असे फरमावले: आपल्या आका (स्वामी) यांच्या अनुसरणात हजरत मसीह मऊद (अ.स.) यांनी तौहीद (ईश्वराच्या एकत्व) स्थापित करण्यासाठी केलेले प्रयत्न, त्यांचे आदर्श आचरण, तसेच आपल्या अनुयायांना दिलेल्या नसीहत आणि त्यांनी त्यांचे कशा प्रकारे प्रशिक्षण केले—यासंबंधी काही घटनांचा मी उल्लेख करीन.

हजरत अक्दस मसीह मऊद (अ.स.) असे फरमावत असत की, एका व्यक्तीचा मुलगा मरण पावला. त्याचा एक मित्र त्याला सांत्वन करण्यासाठी गेला, तर तो मोठ्याने ओरडत रडू लागला आणि म्हणाला की “देवाने माझ्यावर मोठा अन्याय केला आहे.” जणू त्याच्या मते देवाने त्याचा काही हक्क हिरावून घेतला होता. परंतु विचार करायला हवा की तो कोणता हक्क आहे जो मनुष्याने देवावर ठरवला आहे?

मनुष्याने नेहमी हा विचार ठेवला पाहिजे की आपल्याला मिळालेल्या सर्व (कृपा) आणि संतती या अल्लाह तआलाच्या कृपेनेच प्राप्त झाल्या आहेत. ही गोष्ट या बाबीची मागणी करते की

आपण सदैव अल्लाह् तआलाच्या पुढे नम्र राहिले पाहिजे. त्याच्या तौहीदचा (एकेश्वरवादाचा) आपल्या प्रत्येक शब्द आणि कृतीतून प्रकटावा, आणि आपल्या आत कधीही किंचितही शिर्क (बहुदेववादाचा) आभास निर्माण होऊ नये. कधीही असे समजू नका की अल्लाह् तआलावर आपला काही हक्क आहे. थोडीशी इबादत (उपासना) करून कोणताही हक्क पूर्ण होत नाही; उलट आपण ती आपल्या स्वतःच्या फायद्यासाठीच करतो-

हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांना आपल्या मुलगा मिर्झा मुबारक अहमद यांच्यावर फार प्रेम होते आणि त्यांच्या आजारपणात त्यांनी मोठी सेवा-शुश्रूषा केली. यामुळे हजरत खलीफतुल मसीह् अव्वल (र.अ.) यांनाही असा विचार होता की जर मुबारक अहमद यांचे निधन झाले, तर हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांना मोठा धक्का बसेल. जेव्हा मुबारक अहमद यांचे निधन झाले, तेव्हा हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांनी त्याच वेळी अत्यंत संयमाने (सब्राने) आपल्या मित्रांना पत्र लिहायला सुरुवात केली की मुबारक अहमद यांचे निधन झाले आहे परंतु या घटनेमुळे घाबरू नये. ही अल्लाह् तआलाची एक मर्जी (इच्छा) होती, ज्यावर आपण संयम ठेवायला हवा. आणि मग बाहेर येऊन ते हसत-हसत भाषण देऊ लागले की मुबारक अहमद यांच्या संदर्भात अल्लाह् तआलाने केलेला जो इलहाम होता, तो पूर्ण झाला आहे. हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांचा एक शेरही आहे की:

बोलावणारा सर्वात प्रिय आहे;   अरे मना, तू आपले प्राण त्याच्यावर अर्पण कर

हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) असे फरमावत असत की सुलतान अब्दुल हमीद खान यांच्या अनेक गोष्टी चुकीच्या होत्या, परंतु एक गोष्ट त्यांना फार आवडत असे. जेव्हा मंत्र्यांनी युद्ध टाळण्यासाठी विविध कमकुवतपणा आणि अडचणी मांडल्या, तेव्हा सुलतान म्हणाले की काही बाबी देवावरही सोपवून द्यायला हव्यात. या घटनेतून हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांनी अल्लाहवर पूर्ण विश्वास (तवक्कुल) ठेवण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले आहे. या घटनेतून हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांनी अल्लाहवर पूर्ण विश्वास (तवक्कुल) ठेवण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले आहे-

हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) यांना डोकं गरगरणे (चक्कर येणे) आणि चक्करांचा त्रास असा आजार होता. एका वैद्याबद्दल ऐकण्यात आले की त्याच्याकडे या आजारावर विशेष कौशल्य आहे. त्याला बोलावण्यात आले. त्याने हजरत (अ.स.) यांना पाहिले आणि म्हणाला की “मी दोन दिवसांत आपल्याला आराम देईन.”

हे ऐकून हजरत साहिब (अ.स.) आत गेले आणि हजरत मौलवी नूरुद्दीन साहिब (र.अ.) यांना एक चिठ्ठी लिहिली की मी या व्यक्तीकडून उपचार अजिबात करवू इच्छित नाही. हा तर देवत्वाचा दावा करतो. त्याला परत जाण्यासाठी भाड्याचे पैसे आणि आणखी २५ रुपये पाठवा आणि त्याला निरोप द्या. हजरत मसीह् मऊद (अ.स.) असे फरमावत असत की अल्लाह् तआला त्यांच्यावर प्रेम करतो जे त्याच्या महानता आणि सन्मानासाठी उत्साह बाळगतात. असे लोक एका अतिशय सूक्ष्म (नाजूक) मार्गाने चालतात आणि प्रत्येकजण

त्यांच्यासोबत चालू शकत नाही, जोपर्यंत अल्लाहसाठी उत्साह नसतो. तोपर्यंत मनुष्याला खरी आनंदाची अनुभूती मिळू शकत नाही- जोपर्यंत मनुष्याच्या हृदयात अल्लाह तआलासाठी वैयक्तिक (खरा) उत्साह निर्माण होत नाही आणि तो आपल्या नफ्सच्या मिश्रणापासून तसेच सांसारिक फायद्या-तोट्यांच्या विचारांपासून पूर्णपणे रिकामा होत नाही, तोपर्यंत त्याची कोणतीही इबादत किंवा सदका स्वीकारला जात नाही. हुजूर फरमावतात: म्हणून दुआ (प्रार्थना) स्वीकारली जाण्यासाठी हे आवश्यक आहे की तौहीदवर (एकेश्वरत्वावर) पूर्ण विश्वास असावा आणि ईमान असावे. तसेच अल्लाह तआलाची मोहब्बत प्राप्त करण्यासाठी सर्वप्रथम दुआच केली पाहिजे. जे लोक लिहितात की "आम्ही खूप दुआ केली, हे केले, ते केले, नफ्ल नमाज पढले, सदका दिले, तरी आमची दुआ स्वीकारली गेली नाही," त्यांनी या गोष्टीवर थोडा विचार करावा. हा उपाय हजरत मसीह मऊद (अ.स.) यांनी सांगितला आहे.

हजरत मसीह मऊद (अ.स.) यांना उद्देशून अल्लाह तआलाने असे फरमावले की: कारण या काळात तू माझ्या तौहीदचा (एकेश्वरत्वाचा) झेंडा उचलणारा आहेस आणि जगात हरवलेले तौहीदचे अमूल्य रत्न पुन्हा प्रस्थापित करत आहेस, म्हणून हे "मसीह-ए-मुहम्मदी!" तू मला माझ्या तौहीद आणि एकत्वाप्रमाणेच प्रिय आहेस.

आणि कारण ख्रिश्चन लोकांनी खोटेपणा आणि आरोपांच्या आधारावर आपल्या मसीहाला देवाचा खरा पुत्र मानले आहे, त्यामुळे माझ्या अस्मितेने (गैरतने) अशी मागणी केली की मी तुझ्यावर असा प्रेम करावे जो मुलाच्या हक्कासारखा असतो, जेणेकरून जगावर हे स्पष्ट होईल की हजरत मुहम्मद रसूलुल्लाह ﷺ यांच्या शिष्यांनाही "अतफालुल्लाह" (अल्लाहचे प्रिय दास) या दर्जापर्यंत पोहोचता येते.

हजरत (अ.स.) असे फरमावतात की अल्लाह तआला इच्छितो की पृथ्वीच्या विविध वसाहतींमध्ये राहणाऱ्या सर्व आत्म्यांना—युरोप असो किंवा आशिया—...जे लोक सद्‌गुणी स्वभावाचे आहेत, त्या सर्वांना तौहीद (एकेश्वरत्वा) कडे आकर्षित करावे आणि आपल्या सेवकांना एकाच धर्मावर एकत्र करावे—हेच अल्लाह तआलाचे उद्दिष्ट आहे, ज्यासाठी मला या जगात पाठवले गेले आहे. म्हणून तुम्ही या उद्दिष्टाचे अनुसरण करा, परंतु नम्रता, चांगले आचरण आणि दुआंवर भर देतनंतर हजरत मसीह मऊद (अ.स.) असे फरमावतात: माझा संपूर्ण आनंद याच गोष्टीत आहे आणि माझ्या पाठवले जाण्याचा मूळ उद्देश हाच आहे की अल्लाह तआलाची तौहीद (एकेश्वरत्व) आणि रसूल करीम ﷺ यांचा सन्मान जगात स्थापन व्हावा. एका प्रसंगी हजरत मसीह मऊद (अ.स.) असे फरमावले: माझ्या बयअतीचा (प्रतिज्ञेचा) मूळ उद्देश हाच आहे की अल्लाह तआलाची तौहीद (एकेश्वरत्व) आणि रसूल करीम ﷺ यांचा सन्मान जगात स्थापित व्हावा.

कादियानमध्ये हजरत मसीह मऊद (अ.स.) यांचे एक सेवक होते, ज्यांचे नाव पिरा दत्ता असे होते. सर्वजण त्यांना याच नावाने हाक मारत असत. परंतु जेव्हा हजरत (अ.स.) त्यांना बोलावत असत, तेव्हा ते म्हणत "पीरी दत्ता", म्हणजे "माझे पीर, अल्लाहचे दिलेले

(वरदान)". अल्लाह तआलाने इलहामाद्वारे हजरत साहिब (अ.स.) यांना असे फरमावले: "तौहीद घ्या, तौहीद घ्या, हे फारसच्या मुलांनो." हा इलहाम त्याच्या स्थैर्य आणि प्रगतीसाठी आहे—तुमच्या संततीसाठी आणि प्रत्येक अनुयायासाठीही आहे. जेव्हा एखादी व्यक्ती तुमच्या बयअतीत (प्रतिज्ञेत) सामील होते, तेव्हा तो तुमच्या मुलांच्या आणि वंशाच्या अंतर्गत समजला जातो.۶जर या गोष्टीला घट्ट धरून ठेवले तर धर्मात आणि दुनियेत यश मिळेल; अन्यथा ना रक्ताचे नाते उपयोगी ठरते, ना फक्त बयअत (प्रतिज्ञा) करणेच फायदेशीर ठरते. हजरत मसीह मऊद (अ.स.) यांना अल्लाहच्या समोर मनुष्याला अति आदर देणे अत्यंत नापसंत होते. त्यामुळे त्यांनी अनेक वेळा आपल्या अनुयायांना किंवा उपस्थितांना हस्तांदोलन करताना पायांना स्पर्श करण्यापासून कडकपणे रोखले आहे.

हजरत मसीह मऊद (अ.स.) असे फरमावतात: मी या गोष्टीचा तीव्र विरोधक आहे की कोणी माझा फोटो काढावा आणि तो मूर्तिपूजकांप्रमाणे स्वतःकडे ठेवावा किंवा प्रकाशित करावा. मी कधीही असे आदेश दिलेले नाहीत की कोणी असे करावे. माझ्यापेक्षा मूर्तिपूजा आणि चित्रपूजेचा अधिक विरोधक कोणीही नसेल.परंतु मी पाहिले आहे की आजकाल युरोपमधील लोक ज्या व्यक्तीचे लेखन किंवा कार्य पाहू इच्छितात, ते प्रथम त्याचा फोटो पाहण्याची इच्छा करतात, कारण युरोपमध्ये ओळख आणि निरीक्षण (फिरासत) या ज्ञानाची खूप प्रगती झाली आहे. आणि अनेकदा ते केवळ एखाद्या व्यक्तीचा फोटो पाहूनच ओळखू शकतात की तो खरा दावा करणारा आहे की खोटा. आणि त्या लोकांना हजारो कोसांच्या अंतरामुळे माझ्यापर्यंत पोहोचता येत नाही आणि ना माझा चेहरा पाहता येतो. म्हणून त्या देशातील कुशाग्र बुद्धीचे लोक माझ्या फोटोच्या माध्यमातून माझ्या अंतर्गत अवस्थांवर विचार करतात. अनेक असे लोक आहेत ज्यांनी युरोप किंवा अमेरिकेतून मला पत्रे लिहिली आहेत. त्या पत्रांमध्ये त्यांनी लिहिले आहे की आम्ही तुमचा फोटो लक्षपूर्वक पाहिला आणि "इल्म-ए-फिरासत" (ओळख व अंतर्ज्ञानाच्या ज्ञान) च्या आधारे आम्हाला हे मान्य करावे लागले की ज्याची ही प्रतिमा आहे तो खोटा नाही. आणि अमेरिकेतील एका स्त्रीने माझा फोटो पाहून म्हटले की ही येशू, म्हणजेच हजरत ईसा (अ.स.) यांची प्रतिमा आहे. म्हणून या उद्देशाने आणि या मर्यादेपर्यंत मी या पद्धतीच्या प्रचलनाबाबत मौन बाळगले. फोटो आणि प्रतिमांच्या माध्यमातून ज्ञानात मोठी प्रगती झाली आहे—उदाहरणार्थ प्राणी आणि रोगांची ओळख करण्यात मदत मिळते—म्हणून त्यांना पूर्णतः हराम म्हणणे योग्य नाही.

इस्लाम फक्त अशा गोष्टींना प्रतिबंध करतो ज्या शिर्क (बहुदेववाद) किंवा निरर्थक/अयोग्य गोष्टींकडे घेऊन जातात, आणि नाही त्या गोष्टींना ज्या ज्ञान आणि फायद्याचे साधन असतातततथापि अट अशी आहे की चित्रे चांगल्या उद्देशासाठी असावीत; त्यांना उपजीविकेचे साधन किंवा निरर्थक प्रसिद्धीचे माध्यम बनवू नये. कारण अशा प्रकारे हळूहळू बिदअत (नवीन अनुचित प्रथा) आणि शिर्क (बहुदेववाद) निर्माण होऊ शकतो, म्हणून सावधगिरी आणि समतोल आवश्यक आहे."إنما الأعمال بالنيات" — (सर्व कर्मे हेतूंवर अवलंबून असतात). हुजूर फरमावतात: अशा प्रकारच्या बिदअती (नवीन अयोग्य प्रथा) आपल्या लोकांमध्येही सुरू होत आहेत. काही लोक आपल्या मृत व्यक्तींच्या प्रतिमा स्वतःसोबत लावून ठेवतात.

काही लोक लग्न समारंभात मोठ्या फ्रेममध्ये फोटो लावतात आणि म्हणतात की हे आमचे दिवंगत पूर्वज आहेत आणि आमच्यासोबत सहभागी झाले आहेत. हे सर्व शिर्क आहे, बिदअत आहे; यापासून दूर राहिले पाहिजे.फक्त चांगल्या उद्देशाने, आठवणीसाठी अल्बममध्ये फोटो ठेवणे योग्य आहे; परंतु त्याला सवय (फितरत) बनवणे आणि दररोज सकाळी उठून त्यांना पाहणे किंवा सलाम करणे ही बिदअत आहे.

हजरत मौलाना गुलाम रसूल राजिकी (र.अ.) सांगतात की 1901 चा प्रसंग आहे. मी हजरत अकदस (अ.स.) यांच्या पवित्र दरबारात उपस्थित होतो. त्या वेळी हजरत (अ.स.) यांनी तौहीद-ए-बारि तआला (अल्लाहच्या एकत्वा) वर एक भाषण केले आणि फरमावले की काही लोक कोणाच्याही उपकारावर “अल्हम्दुलिल्लाह” न म्हणता थेट “जज़ाकल्लाह” म्हणतात.परंतु विचारपूर्वक पाहिले तर यात काही प्रमाणात शिर्कसदृश भाव निर्माण होऊ शकतो, कारण वास्तविक उपकार करणारी सगळी शक्ती अल्लाह तआलाचीच आहे. म्हणून आवश्यक आहे की आधी अल्लाह तआलाची स्तुती आणि प्रशंसा (तहमीद) केली जावी, आणि नंतर त्या उपकारासाठी “जज़ाकल्लाह” म्हटले जावे.

हजरत भाई अब्दुर्रहमान साहिब कादियानी (र.अ.) आपल्या एका लेखात, जो हजरत (अ.स.) यांच्या लाहोरच्या अखेरच्या प्रवासाच्या तपशीलांवर आधारित आहे, लिहितात की वफातच्या काही दिवसांपूर्वी हजरत साहिब (अ.स.) यांचे दर्शन घेण्यासाठी स्त्रिया (महिलांचा समूह) उपस्थित झाला. हजरत (अ.स.) खूप व्यस्त असल्यामुळे त्यांना लवकर परत जाण्यास सांगायचे होते, परंतु त्यांनी विनंती केली आणि काही उपदेश (नसीहत) करण्याची मागणी केली. हजरत (अ.स.) यांनी अत्यंत व्यस्त असूनही त्यांची विनंती मान्य केली आणि तौहीद (एकेश्वरत्व) ची शिकवण दिली तसेच मूर्तिपूजेपासून दूर राहण्याचा उपदेश केला.एका दुसऱ्या भाषणात हजरत (अ.स.) यांनी असेही फरमावले होते: “ईसा मसीहाला (ख्रिस्ताला) त्याच्या अर्थाने ‘मरणे द्या’, कारण यात इस्लामचे जीवन आहे. मसीह-ए-मुहम्मदीला येऊ द्या, कारण यातच इस्लामची महानता आहे.”

म्हणून तौहीदचा (एकेश्वरत्वाचा) संदेश पोहोचवण्यासाठी आणि तो आपल्या जीवनाचा भाग बनवण्यासाठी पूर्ण प्रयत्न केले पाहिजेत. हे आज मसीह-ए-मुहम्मदी यांच्या सेवकांचे कर्तव्य आहे. अल्लाह तआला आपल्याला हे कार्य पूर्ण करण्याची तौफीक (सामर्थ्य) प्रदान करो. आमीन.शेवटी हुजूर अनवर यांनी सध्याच्या जगातील परिस्थिती आणि उम्मत-ए-मुस्लिमाच्या संदर्भात दुआ करण्याची प्रेरणा दिली-

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنَسْتَغْفِرُہٗ وَنُؤْمِنُ بِہٖ وَنَتَوَکَّلُ عَلَیْہِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَیِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّھْدِہِ اللّٰہُ فَلَا مُضِلَّ لَہٗ وَمَنْ یُّضْلِلْہُ فَلَا ھَادِیَ لَہٗ وَنَشْھَدُ أَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَنَشْھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُہٗ وَرَسُوْلُہٗ عِبَادَ اللّٰہِ رَحِمَکُمُ اللّٰہُ اِنَّ اللّٰہَ یَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِیْتَآءِ ذِی الْقُرْبٰی وَیَنْھٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْکَرِ وَالْبَغْیِ یَعِظُکُمْ لَعَلَّکُمْ تَذَکَّرُوْنَ اُذْکُرُوا اللّٰہَ یَذْکُرْکُمْ وَادْعُوْہُ یَسْتَجِبْ لَکُمْ وَلَذِکْرُ اللّٰہِ اَکْبَرُ۔